

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2011

Vladislava Navrátilová

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Daňové příjmy obce a jejich zhodnocení
Tax Revenues of the Municipality and Their Evaluation

Student: Vladislava Navrátilová

Vedoucí bakalářské práce: prof. Ing. Jan Široký, CSc.

Ostrava 2011

Prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně. Veškerou použitou literaturu a podkladové materiály uvádím v příloženém seznamu literatury.

V Šumperku dne 11. května 2011

.....
Vladislava Navrátilová

Obsah

1. Úvod.....	4
2. Daňové příjmy obce Oskava v letech 2006 - 2007	6
2.1 Definice daně.....	8
2.1.1 Členění daní	9
2.1.2 Typy daňových příjmů obcí.....	12
2.2 Vývoj daňových příjmů obcí v České republice	19
2.2.1 Vývoj daňových příjmů v letech 1993 - 1995	19
2.2.2 Vývoj daňových příjmů v letech 1996 - 2000	20
2.2.3 Vývoj daňových příjmů v letech 2001 -2007	20
2.3 Rozpočtová skladba.....	21
2.3.1 Druhy třídění rozpočtové skladby.....	24
2.3.2 Druhové třídění	25
2.3.3 Daňové určení	26
2.4 Obec Oskava.....	27
2.4.1 Daňové příjmy obce Oskava v roce 2006 dle jednotlivých seskupení položek.....	28
2.4.2 Daňové příjmy obce Oskava v roce 2007 dle jednotlivých seskupení položek.....	29
3. Daňové příjmy obce Oskava v letech 2008 - 2009	30
3.1 Vývoj daňových příjmů od roku 2008.....	31
3.1.1 Daňové příjmy obce Oskava v roce 2008 dle jednotlivých seskupení položek.....	32
3.1.2 Daňové příjmy obce Oskava v roce 2009 dle jednotlivých seskupení položek.....	33
4. Komparace daňových příjmů ve vybraných letech	34
4.1 Komparace daňových příjmů před novelou zákona a po novele v dani z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	35
4.2 Komparace daňových příjmů před novelou zákona a po novele v dani ze zboží a služeb v tuzemsku.....	35
4.3 Komparace daňových příjmů před novelou zákona a po novele v dani a poplatcích z vybraných oblastí a služeb.....	35
4.4 Komparace daňových příjmů před novelou zákona a po novele v majetkových daních.....	36
5. Závěr.....	37
Seznam literatury.....	39
Seznam zkratk	40
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce.....	41
Seznam příloh.....	42

1. Úvod

Obec je charakterizována jako základní územní samosprávné společenství občanů, tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek, v právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, při plnění svých úkolů chrání veřejný zájem.¹

Mezi jeden ze základních faktorů, který má vliv na rozvoj regionů (obcí), můžeme zařadit stálost a stabilitu jejich financování. Pro efektivní rozvoj regionů mají největší význam příjmy vlastní. Podle platné rozpočtové skladby je můžeme rozdělit na příjmy daňové, nedaňové a kapitálové. Zatímco ve většině zemí mají příjmy nedaňové a kapitálové pouze doplňkový charakter, daňové příjmy patří mezi nejvydatnější veřejné příjmy.

Cílem této práce je analýza příjmů obce Oskava s ohledem na změny rozpočtového určení daní. Zabývá se zejména problematikou daňových příjmů. Jde o oblast, kde dochází k neustálým změnám, neboť demokratická společnost je často spojována s reformami veřejné správy, se kterými souvisí i změny financování rozpočtů obcí, měst a krajů. Tato práce analyzuje vývoj daňových příjmů obce v letech 2006 – 2009, zabývá se novelou zákona o rozpočtovém určení daní (s účinností od 1.1.2008) a upozorňuje na problémy spojené s přerozdělováním výnosů daní.

Cílem této práce není detailní popis daňového systému ČR a jednotlivých typů daní, ani návod na řešení daňové problematiky na další období.

Údaje v této práci vychází z platné legislativy k 31. 12. 2010.

Práce je rozdělena do tří hlavních částí. První část obsahuje základní informace o daňovém systému České republiky, definuje daň, popisuje členění daní a zabývá se rozpočtovou skladbou. Současně již na konkrétním příkladu obce Oskava sleduje a analyzuje vývoj daňových příjmů obce v letech 2006 – 2007 dle jednotlivých seskupení položek.

¹ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.

V druhé části se zabývá změnami po novele zákona o rozpočtovém určení daní, popisuje a analyzuje opět již na konkrétním příkladu obce Oskava vývoj daňových příjmů obce v letech 2008 – 2009.

Třetí část porovnává příjmy obce Oskava v letech před a po novele zákona o rozpočtovém určení daní, a sleduje dopad novely zákona na rozpočet obce v oblasti daňových příjmů.

Při zpracování této bakalářské práce byly použity různé zdroje, především knižní publikace, sbírky zákonů a internetové zdroje.

2. Daňové příjmy obce Oskava v letech 2006 - 2007

Základní legislativní normou, která upravuje právní postavení obcí a jejich poslání, je zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (dále jen ZO). Obec je charakterizována jako základní územní samosprávné společenství občanů, tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Obec je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek, v právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, při plnění svých úkolů chrání veřejný zájem².

Posláním obce je pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů a současně při plnění svých úkolů chránit také veřejný zájem vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech.

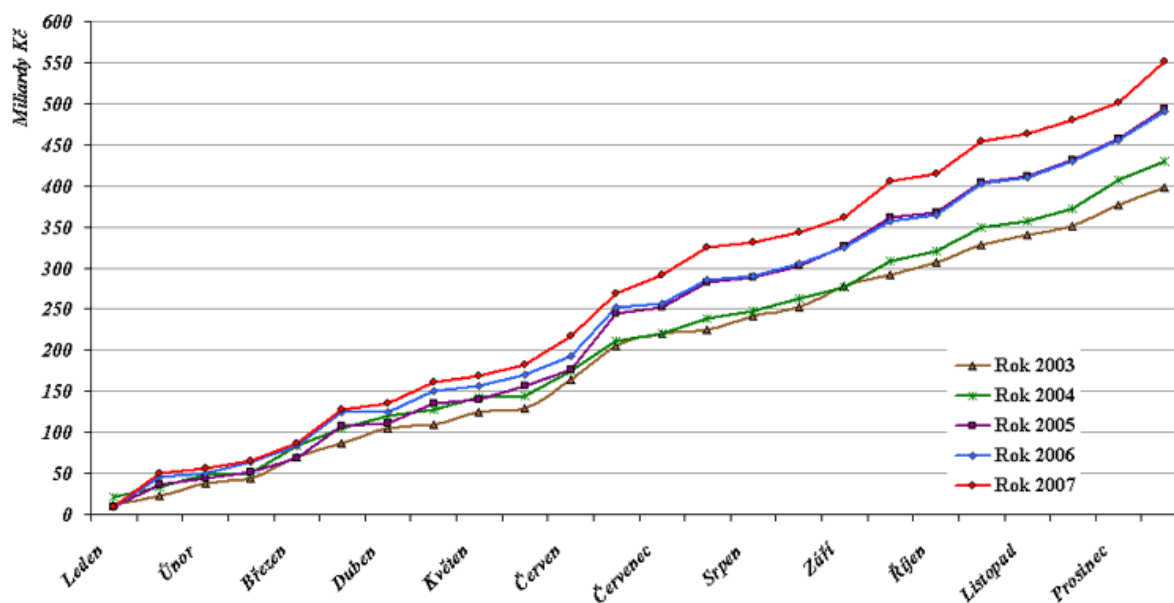
Samostatná působnost vymezuje prostor, v němž obec uskutečňuje Ústavou podložené právo na samosprávu. Např. se jedná o schvalování programu rozvoje obce, územního plánu obce a regulačního plánu, zřizování organizačních složek obce a příspěvkových organizací, vydávání obecně závazných vyhlášek, zřizování obecní policie atd. Obec v samostatné působnosti dále pečuje v souladu s místními předpoklady a místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku. Do přenesené působnosti pak náleží úkoly, které obec plní pro stát. Stát je svěřil obcím z toho důvodu, že jsou nejbližší svým občanům a vědí, co jejich obyvatelé potřebují. V přenesené působnosti obce vykonávají státní správu v rozsahu, který je stanoven zákony. Jedná se např. o výkon státní správy na úseku hospodaření s byty, školství, dopravy a silničního hospodářství, obrany státu, zemědělství, kultury atd.

Mezi jeden ze základních faktorů, který má vliv na rozvoj obcí, řadíme stálost a stabilitu jejich financování. Pro efektivní rozvoj obcí mají největší význam příjmy vlastní. Podle platné rozpočtové skladby je rozdělujeme na příjmy daňové, nedaňové a kapitálové. Obecně lze napsat, že daňové příjmy obcí v České republice představují jeden

² § 2 ZO

z nejvýznamnějších zdrojů příjmů obcí a do značné míry ovlivňují jejich stabilitu. Představují zhruba polovinu celkových příjmů obcí³ (viz obr. 2.1).

Obr. 2.1 Celostátní hrubý výnos sdílených daní (DPH a daně z příjmů) v letech 2003 – 2007

Zdroj: http://cde.mfcr.cz/cps/rde/xchg/SID-53EDF4E6-C9D4B09E/cde/xsl/219_8017.html

Daňové příjmy obcí mají několik forem:

- lokální (obecní) daně,
- sdílené daně,
- svěřené daně,
- daně, které představují jen určité modifikace předchozích forem.

Na základě zákona (rozpočtových pravidel nebo finančního zákona) je určeno, které daně vybírané celostátně plynou do rozpočtu obcí nebo regionů. Výběr a správa daně je obvykle prováděna centrálně.⁴ V ČR je typickým příkladem této daně daň z nemovitostí a část daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a podnikání.

³ PROVAZNÍKOVÁ R., *Financování měst, obcí a regionů*, str. 121

⁴ PROVAZNÍKOVÁ R., *Financování měst, obcí a regionů*, str. 80

2.1 Definice daně

Daň je historickou kategorií. Souvisí jak se samotnou existencí státu, tak i s existencí územní samosprávy. Daně spolu s povinnými příspěvky na sociální zabezpečení a veřejným zdravotním pojištěním tvoří největší skupinu běžných příjmů, a tedy i celkových veřejných příjmů. Daň je:

- povinná (nedobrovolná), pravidelně se opakující a zákonem stanovená platba – transferová platba plynoucí od obyvatelstva a firem do veřejného rozpočtu (tj. i do rozpočtů územně samosprávných celků). Subjekty jsou povinni ji platit a tuto povinnost jim ukládá zákon. Pro daně je typické nedobrovolné placení. Nikdo rád neplatí daně, neboť snižují disponibilní důchod poplatníků. A proto jsou daně nuceným břemenem,
- nenávratná platba, tzn. v případě, že daň je správně a ve správné výši vypočtena, nevrací se poplatníkovi, pouze vrácení části daně připadá v úvahu za určitých podmínek, a to buď jde-li o přeplatek na dani, společné zdanění manželů atd.,
- neekvivalentní platba – znamená, že neexistuje žádná náhrada za platbu daně, žádný ekvivalent³⁵, který by měl podobu konkrétního plnění z veřejných rozpočtů, např. v podobě konkrétního veřejného statku či peněžního transferu.

Daně jsou vlastně cenou za veřejné služby (veřejné statky), které zajišťuje a financuje, popř. spolufinancuje stát a územní samospráva. Celková daňová povinnost subjektu představuje souhrn všech povinných plateb, které je povinen ze zákona, resp. zvláštních zákonů (tj. daňových zákonů, zákon o veřejném zdravotním pojištění atd.) platit do rozpočtové soustavy. Zákonem je stanovena i daňová pravomoc (znamená, kdo má právo uvalovat na subjekty daně). Daňovou pravomoc má stát. Územní samospráva má zpravidla jen velmi omezenou

daňovou pravomoc uvalit místní daně (zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích).

Daně plní nebo by měly plnit řadu funkcí. K těm nejdůležitějším se řadí tyto funkce:

- Fiskální - tato primární funkce má schopnost naplnit veřejný rozpočet.
- Alokační - je uplatňována tam, kde efektivnost tržních mechanismů selhává.

- Redistribuční - daně jsou vhodným nástrojem pro zmírnění rozdílů v důchodech jednotlivých subjektů.
- Stimulační - daně jsou subjekty zpravidla vnímány jako újma a proto jsou ochotny udělat hodně proto, aby svou daňovou povinnost omezily. Proto stát subjektům poskytuje různé formy daňových úspor, nebo je naopak vystavuje vyššímu zdanění, jestliže chce regulovat spotřebu, která např. poškozují zdraví spotřebitelů.
- Stabilizační - opatření vedoucí ke zmírnění výkyvů ekonomického cyklu.⁵

2.1.1 Členění daní

Daně lze členit z různých hledisek, např.

1) podle subjektu daně – poplatníka na:

- fyzickou osobu (individuální daně),
- právnickou osobu (daně obchodních společností atd.),
- splitting (subjektem je fyzická osoba, její příjem se formálně upraví – zdaňuje se průměrný příjem, např. manželský (částečný), kdy se zdaňuje průměrný příjem za oba manžele, nebo domácnosti (plný), kdy se zdaňuje průměrný příjem za všechny členy domácnosti)⁶;

2) podle vztahu ke schopnosti platit daň poplatníkem na:

- daně osobní - osobní důchodová daň poplatníka – fyzické osoby, která závisí na jeho příjmu, příp. nezdanitelné části příjmu apod.,
- daně in rem – tzn. daň z věci, např. majetkové daně, spotřební daně;

3) podle vazby na důchod poplatníka daně na:

- daně přímé – daně adresné, placené z vlastního příjmu poplatníka, dány zákonem, např. daň z příjmů, daň z majetku,
- daně nepřímé – platí ji spotřebitel (poplatník) v ceně při nákupu zboží a služeb, ze zákona se uvalují na spotřebu; Mezi nepřímé daně patří univerzální daně (DPH)

⁵ VANČUROVÁ A., *Daňový systém*, str. 11

⁶ ŠIROKÝ J., *Daně v Evropské unii*, str. 233

a selektivní (různé spotřební daně, např. na lihoviny, tabákové výrobky, oleje a maziva apod.);

4) podle předmětu (objektu) na:

- důchodové daně – daně z příjmů, např. daň z příjmů FO, PO,
 - spotřební daně
 - univerzální – např. DPH, prodejní daně, obrátové daně,
 - specifické (selektivní) – např. spotřební daně na vybrané druhy zboží, cla,
 - majetkové daně – zdaňují movitý nebo nemovitý majetek,
 - daň z hlavy⁷ – předmětem daně je sám subjekt. Tyto daně se v posledním století příliš nepoužívaly, výjimkou je Velká Británie, kde v určité modifikované podobě byla zavedena;

5) podle použité sazby daně na:

- daně s pevnou sazbou – v absolutní částce na jednotku základu daně (Kč na měrnou jednotku) např. daň ze staveb,
- daně s procentní sazbou, a to se sazbou:
 - lineární (proporcionální) – sazba daně se nemění, i když se mění výše základu daně (např. DPPO, DPH),
 - progresivní – sazba daně roste s růstem základu daně (např. do r. 2007 v ČR DPFO), základ daně je rozdělen do pásem, každému pásmu je přiřazena samostatná daňová sazba, která postupně roste v závislosti na růstu základu daně,
 - regresivní – sazba daně klesá s růstem základu daně;
- daně stanovené bez vazby na základ daně – např. daň z hlavy,
- daně specifické (jednotkové daně) – sazba daně je stanovena zákona na naturální jednotku, resp. množství naturálních jednotek,

⁷ Daň z hlavy je výjimečný případ, kdy daňový subjekt je současně i předmětem daně. Jejím poplatníkem je každý jednotlivec, každá fyzická osoba, bez ohledu na příjem, majetkové poměry, je pro všechny stejná. Jedná se o typickou starověkou a středověkou daň, která je v současnosti používána zcela ojediněle.

6) podle daňového určení se daně rozlišují:

- tzv. svěřené daně (neboli výlučné) – plynou jen do určitého rozpočtu, tj. buď do státního rozpočtu nebo do nižších rozpočtů,
- tzv. sdílené daně – podíly na daních do různých rozpočtů v rámci rozpočtové soustavy.

Někdy se lze setkat i s tříděním daní, které zohledňuje:

- daňovou pravomoc – kdo (která vládní úroveň) má zákonem umožněno uvalovat, příp. i vybírat daně na (nejsou-li správa a výběr daní centralizovány):
 - daně státní – rozhoduje o nich Parlament. Tyto daně se vybírají na území celého státu a zpravidla plynou do státního rozpočtu,
 - daně místní (obecní) – u nichž má určitou daňovou pravomoc místní vláda jako volený orgán. I tady však musí být místní daně uzákoněny; Plynou do rozpočtu obce.
- daňové určení (v ČR – rozpočtové určení daní) – do kterého veřejného rozpočtu ze zákona daň plyne.

Nedaňové příjmy nabízí nejširší škálu možných přístupů, zároveň se jejich maximalizace může ocitnout na hraně plnění role obce. Jde především o oblast podnikání či poskytování služeb za úplatu. Do nedaňových příjmů patří poplatky, příjmy z užití majetku, patří sem přijaté úroky, dividendy, splátky půjček poskytnutých v rámci rozpočtové politiky obce, přijaté sankce, vratky transferů atd. Výši i strukturu nedaňových příjmů mohou obce ovlivňovat svým chováním. Mezi nejvýznamnější nedaňové příjmy obcí patří příjmy z vlastní činnosti, např. příjmy za poskytované služby, příjmy z prodeje zboží, příjmy ze školného, příjmy z pronájmu majetku, příjmy z pronájmu pozemků v obecním vlastnictví, příjmy z pronájmu bytového fondu apod.⁸

Kapitálové příjmy – na rozdíl od daňových a nedaňových příjmů jde pouze o nahodilé příjmy, které jsou úzce spojeny s prodejem obecního majetku, nebo se jedná o příjmy z prodeje investičního majetku, příp. výnosy z cenných papírů. Může také jít o peněžní dary či příspěvky na pořízení majetku. Svým charakterem se jedná o jednorázové, neopakovatelné

⁸ HRABALOVÁ S. *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*, str. 41

příjmy. K rozsáhlým prodejům obecního majetku docházelo zejména v 90. letech 20. století. Důvodem byla struktura majetku, který na obce převedl stát počátkem 90. let.

Přijaté transfery patří mezi druhou nejvýznamnější kategorií příjmů a zároveň jde o nejvýznamnější ovlivnitelný zdroj příjmů. Většina dotací, která plyne do rozpočtů obcí je účelová, tzn. že někdo jiný za obec rozhodne o tom, jak tyto peněžní prostředky budou použity, na jaký účel, např. částečná úhrada nákladů na výkon státní správy v rámci přenesené působnosti. V praxi se ukazuje, že na dotační příjmy (s výjimkou dotací v rámci souhrnného dotačního vztahu²⁵) mají mnohem větší vliv mimoekonomické vlivy než ekonomické faktory. Jedná se např. schopnost managementu příslušné obce, dostatečná informovanost, politické faktory apod. Základní podmínkou pro přijetí dotace je i schopnost spolufinancování. Podrobnou strukturu jednotlivých příjmů obcí v roce 2006 ilustruje tabulka 2.1.

Tab. 2.1 Struktura příjmů obcí v roce 2006

Příjmy	Podíl
Daňové příjmy	53,20%
Nedaňové příjmy	9,60%
Kapitálové příjmy	6,50%
Přijaté dotace	30,70%

Zdroj: Deník Veřejné správy, Územní rozpočty v roce 2006, 23.8.2007, zdroj: OF 3/2007

2.1.2 Typy daňových příjmů obcí

Největší část finančních zdrojů obcí má daňový charakter. Jde zejména o celostátní daně, jejichž výnos je zcela nebo částečně určen do obecního rozpočtu a dále o vymezené místní a správní poplatky (obvykle se řadí k příjmům daňového charakteru). Mezi daňové příjmy obcí patří výnosy:

- a) daně z příjmů fyzických osob,
- b) daně z příjmů právnických osob,
- c) daně z přidané hodnoty,

- d) daně z nemovitostí,
- e) místních poplatků,
- f) správních poplatků.

Daň z příjmů fyzických osob patří do kategorie přímých daní. Je univerzální daní, která zdaňuje veškerý příjem jednotlivců. Tato daň se platí zpravidla zálohovým způsobem s vyrovnáním daně po skončení zdaňovacího období (v ČR je to kalendářní rok). Způsob výpočtu výše záloh je stanoven zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů. Daň z příjmů fyzických osob patří do sdílených daní, tzn. že její výnos se dělí mezi státní rozpočet a rozpočty ÚSC. Daň z příjmů fyzických osob rozděluje příjmy na jednotlivé druhy, které tvoří tzv. dílčí základy daně, a to⁹:

- příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků,
- příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti,
- příjmy z kapitálového majetku,
- příjmy z pronájmu,
- ostatní příjmy.

Nejdůležitější jsou příjmy ze závislé činnosti, tj. mzdy a podobné příjmy. Toto „rozdrobení“ celkového základu daně je nutné proto, aby se lépe podařilo spočítat skutečný zisk, který je u různých druhů příjmů různě vysoký v závislosti na nákladech, spojené s jeho dosažením. Základ daně je pak souhrnem dílčích základů daně. Základ daně se upravuje o nezdanitelné části daně a o příjmy osvobozené od daně a další odečitatelné položky na tzv. upravený základ daně. Sazba daně z příjmů fyzických osob byla až do roku 2007 progresivní. Od 1.1.2008 má již jednotnou sazbu 15 % (bez ohledu na výši zdaňovacího základu).

Daň z příjmů právnických osob (dále jen DPPO) - stejně jako u daně z příjmů fyzických osob i tato daň je upravena ZDP ve znění pozdějších předpisů¹⁰. Předmětem této daně je hospodářský výsledek (jde o porovnání nákladů a výnosů, jejichž výsledkem je zisk nebo ztráta), který je vykazován obchodními společnostmi nebo jinými právnickými osobami v jejich účetnictví. Inkaso daně z příjmů právnických osob je tvořeno dvěma složkami, daní

⁹ ŠIROKÝ J., *Daně v Evropské unii*, str. 233

¹⁰ Zákon č. 586/1992 Sb.

sráženu podle zvláštní sazby plátců daně a daní ze zisku odváděnou samotnými daňovými poplatníky ve formě běžných záloh a ročního vyrovnání daně. DPPO od roku 1996 patří do kategorie tzv. sdílených příjmů – její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. Sazba DPPO je lineární. Od roku 1993 došlo k jejímu postupnému snížení v rámci snižování daňové kvóty¹¹. Její význam se v ČR, ale i v celé EU postupně snižuje díky daňové konkurenci a v důsledku vědomé snahy o podporu podnikatelských aktivit.

Daň z přidané hodnoty (dále jen DPH) patří dle daňové soustavy ČR do nepřímých daní a je typem univerzální daně, neboť zdaňuje všechno zboží a služby (kromě vyňatých ze zdanění a osvobozených od daně), kterou platí koneční spotřebitelé. Tuto daň upravuje zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ve znění pozdějších předpisů. Výběr daně z přidané hodnoty je prováděn prostřednictvím dvou státních institucí, a to finančními úřady a celními orgány. Finanční úřady vybírají tuto daň ze zdanitelných plnění uskutečněných v tuzemsku a celní úřady ji inkasují zejména při neobchodních dovozech zboží do republiky. DPH lze z hlediska techniky výběru rozdělit do tří součástí a to na:

- daň z dováženého zboží,
- daň ze zboží a služeb prodávaných v tuzemsku,
- a tzv. nadměrných odpočtů – jde o vratky, které si nejčastěji uplatňují plátců, jejichž daň na vstupu je vyšší než daň na výstupu.

Daň z přidané hodnoty je u nás zavedena (místo daně z obrátu) od 1.1.1993. DPH byla založena na dvou sazbách: základní 23 % a snížené 5 %. Sníženou sazbou byly zatíženy zejména potraviny, léky, dodávky energií a většina služeb. Zatímco u základní sazby došlo ke snížení na 19 % (od roku 2004), u snížené sazby došlo ke zvýšení (od 1.1.2008) z 5 % na 9 %.

Daň z nemovitosti se řadí mezi daně majetkové, jde o svěřenou daň (tzn. že je svěřena plně do rozpočtu obce). Vyměřuje se každým rokem k 1. lednu zdaňovacího období. Dělí se na daň z pozemků a na daň ze stavby. Podle zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitosti ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZDN), jsou předmětem této daně všechny pozemky nacházející se na území ČR, které jsou evidované v katastru nemovitostí a stavby na území

¹¹ PEKOVÁ J., *Veřejné finance – úvod do problematiky*, str. 247

ČR, které jsou spojené se zemí pevným základem a podléhají kolaudačnímu řízení. Zákon stanovuje pro oba typy daně způsob stanovení základu daně, sazby daně a možnosti osvobození od daně. Dále upravuje problematiku zdaňovacího období, daňového přiznání a zaokrouhlování. Poplatníky jsou v obou případech vlastníci pozemku, resp. stavby, bytu nebo samostatného nebytového prostoru.

Dani ze staveb podléhají všechny stavby na území ČR, na které bylo vydáno kolaudační rozhodnutí, které kolaudačnímu rozhodnutí podléhají a využívají se nebo jsou podle dříve vydaných právních předpisů dokončené, dále byty a nebytové prostory včetně podílu na společných částech stavby. Základní sazby jsou rozdílné podle účelu využití stavby. Tyto sazby se mohou upravit o případná nadzemní podlaží a navíc se upravují tzv. korekčním koeficientem podle počtu obyvatel obce, ve které se stavba nachází.

Dani z pozemků podléhají všechny pozemky v ČR vedené v katastru nemovitostí podle typu pozemku, zda-li se jedná o ornou půdu, vinice, chmelnice, zahrady, ovocné sady, louky, pastviny, stavební pozemky nebo ostatní plochy. Z lesních pozemků se zdaňují jen lesy, u kterých převládá hospodářská funkce. Vodní plochy se zdaňují, jen pokud jde o rybníky, které slouží k intenzivnímu a průmyslovému chovu ryb. Pro různé typy pozemků se uplatňuje i různá daňová sazba. Základní sazba u stavebních pozemků se navíc upravuje tzv. korekčním koeficientem podle počtu obyvatel obce, ve které se stavební pozemek nachází.

Základní sazba daně se násobí koeficientem, který je podle ZDN přiřazen jednotlivým obcím podle počtu obyvatel. Obec může obecně závaznou vyhláškou pro jednotlivé části obce tento koeficient zvýšit o jednu kategorii a v Praze na 5,0 a nebo naopak snížit hodnotu koeficientu až o tři kategorie. U ostatních druhů staveb může obec obecně závaznou vyhláškou stanovit koeficient ve výši 1,5, a to na celém území obce pro všechny ostatní druhy staveb, nebo může stanovit tento koeficient jen pro určitý druh nebo určité druhy staveb podle účelu využívání (např. u rekreačních objektů, garáží nebo staveb pro podnikatelskou činnost).

Od 1. ledna 2008 dochází ke změně daně z nemovitostí. Došlo ke zvýšení koeficientu pro výpočet této daně v obcích do 300 obyvatel (koeficient 0,3) a do 600 obyvatel

(koeficient 0,6) a koeficient 1,0, což v praxi znamená, že nyní budou obyvatelé obcí do 1000 obyvatel platit za jeden metr čtvereční pozemku jednu korunu. Zákon také umožňuje obcím, aby koeficient daně mohla (obecně závaznou vyhláškou) navýšit dvakrát až pětkrát. Jejich dosavadní nízká výše znevýhodňovala malé obce proti velkým městům, i když se jedná o zanedbatelný příjem. (viz tab. 2.2)

Ačkoliv podíl této daně na celkových příjmech obce nepřesahuje 5 %, její význam tkví ve dlouhodobě stabilním daňovém výnosu a v podstatě jde o jedinou daň, u které má obec možnost alespoň částečně ovlivnit velikost jejího výnosu prostřednictvím koeficientů a tím tak i rozsah svých příjmů. Obec má také právo rozhodovat o diferencovaném uplatnění reálné výše této daně na svém území.

Zvýšení daně z nemovitostí se týká jen obytných domů, bytů a stavebních parcel, zdaňovat se naopak nebudou samostatné garáže, chaty, chalupy a pozemky. Od 1. ledna 2009 se však nová úprava daně vztahuje i na ně. Neznaменá to, že daň se nemusí jen zvyšovat, příp. snižovat, ale obce mají od roku 2009 také pravomoc poplatníky daně zbavit. Zákon totiž nově umožňuje, pokud se k tomu obec rozhodne, osvobodit od daně zemědělské pozemky (s výjimkou zahrad). O případném osvobození pozemků rozhoduje zastupitelstvo obce v rámci své samostatné působnosti.

Tato daň je typickou obecní daní všude ve světě. I u nás je její výnos plně určen do rozpočtu obce. Na rozdíl od některých vyspělých zemích, kde je tato daň výrazným příjmovým tokem municipálních rozpočtů, je v ČR zatím její přínos relativně malý. A to z toho důvodu, že u nás nevychází její konstrukce z tržní ceny nemovitostí (viz. tab. 2.2.).

Tab. 2.2 Velikost koeficientu obce u daně z nemovitostí

Počet obyvatel do 31.12.2007	Koeficient do 31.12.2007	Možný rozsah úpravy	Koeficient od 1.1.2008
do 300 obyv.	0,3	0,3 - 0,6	1,0
301 - 600 obyv.	0,6	0,3 - 1,0	1,0
601 – 1 000 obyv.	1,0	0,3 - 1,4	1,0
1 001 – 6 000 obyv.	1,4	0,3 - 1,6	1,4
6 001 – 10 000 obyv.	1,6	0,6 - 2,0	1,6
10 001 - 25 000 obyv.	2,0	1,0 - 2,5	2,0
25 001 – 50 000 obyv.	2,5	1,4 - 3,5	2,5
nad 50000 obyv. + Františkovy Lázně, Luhačovice, Mariánské Lázně a Poděbrady	3,5	1,6 - 4,5	3,5
Praha	4,5	2,0 - 5,0	4,5

Zdroje: Zdroje: Deník veřejné správy, Daň z nemovitostí a využití možnosti obcí zvýšit její sazby a výnosy, 11.12.2007, Zákon č. 338/1992, o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů,

Místní poplatky¹² - jde podstatně o jedinou platbu daňového charakteru, o jejímž zavedení rozhoduje sama obec. Místní poplatky si obec nemůže stanovit jakékoliv, ale pouze ty, které jsou obsaženy v zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích ve znění pozdějších předpisů. Na rozdíl od daní, které jsou stejné pro celé území ČR, mohou být druhy místních poplatků a jejich sazby (v zákoně jsou obsaženy druhy poplatků a jejich limity) podstatně diferencované, neboť je plně v kompetenci obce, zda je uplatní či ne a jakou zvolí maximální výši těchto plateb. Poplatky musí být vyhlášeny obecně závaznou vyhláškou a jejich správu vykonává přímo obec, na rozdíl od daní, které spravuje finanční úřad.

Obce mohou vybírat tyto místní poplatky:

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,

¹² ŠELEŠOVSKÝ J., JAHODA R., *Veřejné finance v ČR a EU*, str. 52–53.

- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

K souboru poplatků je možné ještě zařadit poplatky související s životním prostředím. Jejich výnos bývá zpravidla rozdělen mezi Státní fond životního prostředí a příslušnou obec. Jedná se např. o poplatky za znečištění ovzduší, odvody za odnětí zemědělské půdy a lesního pozemku. V případě úhrady za dobývací prostor a úhrady z vydobytých nerostů se obec podělí se státním rozpočtem rovným dílem.

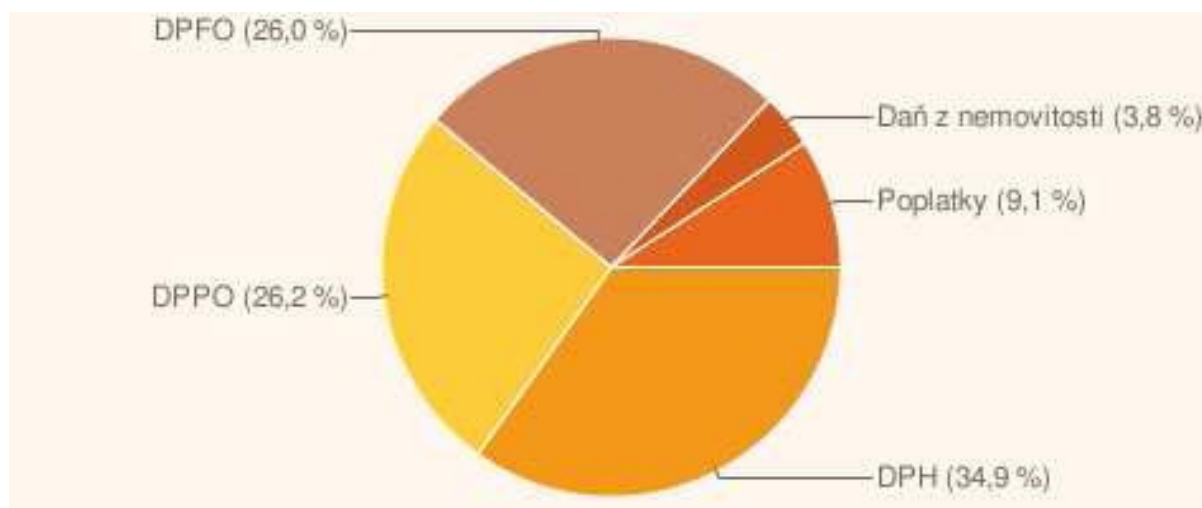
Správní poplatky obce vybírají povinně podle zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích ve znění pozdějších předpisů, jestliže vykonávají územní samosprávu (vlastní i přenesenou), při které se poplatek předepisuje. Zákon zahrnuje druhy správních poplatků a jejich sazbu. Na jedné straně jsou správní poplatky zařazovány spolu s místními poplatky do daňových příjmů obce, ale na druhé straně je mezi nimi zásadní rozdíl. Místní poplatky svojí neekvivalencí (tzn. nejsou vázány na jakoukoliv protislužbu) mají skutečně daňový charakter a vlastně nahrazují místní daně. Naproti tomu u správních poplatků jde o určitou ekvivalenci (úhrada nákladů za činnost správních orgánů). Nejčastěji obce provádějí takové úkony, jako jsou výpisy z matrik, ověřování pravosti dokladů, vystavení dokladu o povolení stavby apod. a poplatky charakteru regulace, např. provoz kasin, hracích automatů, provozování vybraných živností apod.¹³

Množství odpovídá rozsahu přenesené působnosti, nejvyšší mají obce s rozšířenou působností a pověřené obecní úřady. Seznam úkonů, které podléhají poplatkům je specifikován v sazebníku, který tvoří přílohu zákona o správních poplatcích. Většina správních poplatků má svoji výši danou pevnou sazbou. Obce nemají pravomoc při jejich ovlivnění, pouze v některých případech mají pravomoc poplatek snížit nebo úplně prominout pro některé skupiny obyvatel, jako např. u invalidních občanů. Správní poplatky plní i funkci určité hráze proti zbytečnému zatěžování veřejné správy. Sazby poplatků by neměly být příliš vysoké, aby dané služby byly pro žadatele finančně dostupné. Vzhledem k tomu, že správní poplatky jsou příjmem obce, nelze je platit prostřednictvím kolkových známek, neboť výnos z kolků plyne do státního rozpočtu. V určitých případech je i správní poplatek sdílený se

¹³ PROVAZNÍKOVÁ R., *Financování měst, obcí a regionů*, str. 117

státním rozpočtem, např. za povolení k provozování výherních hracích přístrojů, kdy 50 % výnosu je určeno obci a 50 % státu. (viz obr. 2.2).

Obr. 2.2 Struktura daňových příjmů obcí v ČR v roce 2006

Zdroj: <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6312695>>

2.2 Vývoj daňových příjmů obcí v České republice

O samostatném financování obcí lze hovořit v souvislosti se vznikem České republiky ke dni 1. 1. 1993 a s přijetím nové daňové soustavy České republiky. Zapojením výnosu vybraných státních daní do rozpočtů obcí došlo k výraznému posílení finanční autonomie obcí a zvýšení jejich odpovědnosti za vlastní hospodaření.¹⁴

2.2.1 Vývoj daňových příjmů v letech 1993 - 1995

Na základě nové daňové soustavy jsou od roku 1993 součástí daňových příjmů obcí tyto daně:

- daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti - celý výnos této daně byl příjmem obce, kde má podnikatel trvalé bydliště,

¹⁴ PROVAZNÍKOVÁ R., *Financování měst, obcí a regionů*, str. 121

- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti - obec získala v roce 1993 40 % celookresního výnosu této daně, v roce 1994 50 % a v roce 1995 55 % celookresního výnosu,
- daň z příjmů právnických osob - od roku 1994 byl celý výnos daně příjmem obce v případě, kdy je obec sama poplatníkem daně (zdanění hospodářské činnosti obce),
- daň z nemovitostí - celý výnos daně byl příjmem dané obce,
- místní poplatky - celý výnos daně příjmem obce.

2.2.2 Vývoj daňových příjmů v letech 1996 - 2000

Přijetím novely rozpočtových pravidel¹⁵, která vstoupila v platnost dne 1. 1. 1996, došlo ke změnám ve struktuře rozpočtového určení daní. Zásadní změna se týkala daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, kde se podíl obce na celookresním výnosu daně snížil na 30 %. Z uvedených 30 % se dvě třetiny rozdělovaly mezi obce podle podílu počtu obyvatel dané obce na počtu obyvatel okresu a jedna třetina se vracela do obce, kde sídlila plátcova pokladna.

Další změna se týkala daně z příjmů právnických osob. 20 % celostátního výnosu této daně bylo dle podílu počtu obyvatel obce k celkovému počtu obyvatel státu daňovým příjmem dané obce.

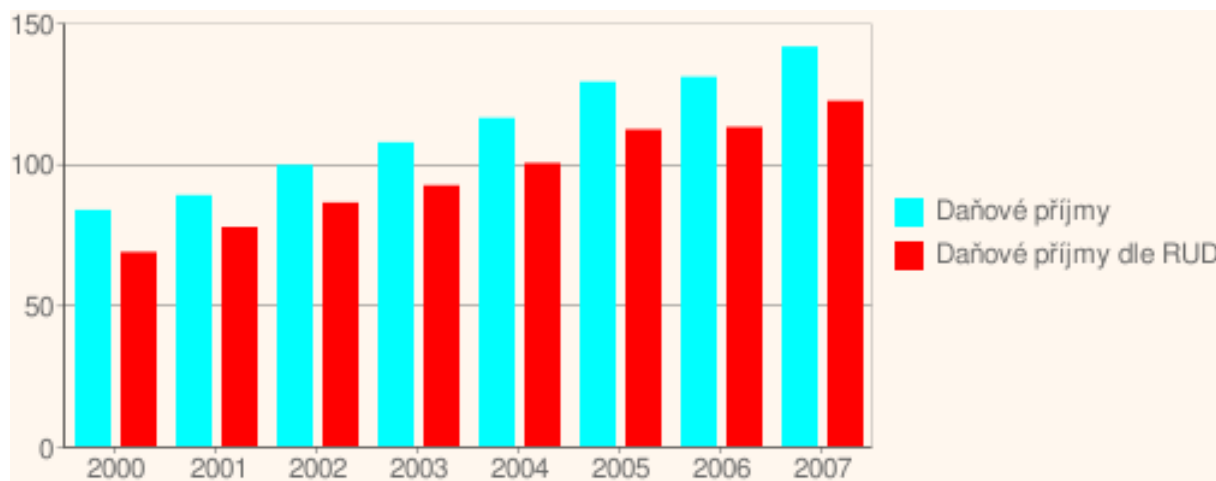
2.2.3 Vývoj daňových příjmů v letech 2001 -2007

Dne 1. 1. 2001 vstoupil v platnost nový zákon č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní, ve kterém zůstaly výlučnými daňovými příjmy obce pouze daň z nemovitosti a daň z příjmů právnických osob placená obcí. Ostatní daně jsou tzv. daněmi sdílenými, kdy obcím připadlo 20,59 % z celostátního výnosu těchto daní. Konkrétní částka byla přidělena dle počtu obyvatel dané obce na celkovém počtu obyvatel České republiky k 1. 1. běžného roku a výsledný podíl byl upraven přepočítacím koeficientem. Koeficienty byly navrženy pro 14 velikostních kategorií obcí.

¹⁵ Ve smyslu zákona č. 154/1995 Sb.

Dne 1. 1. 2002 nabyl účinnosti zákona č. 483/2001 Sb., kterým se mění zákon č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní. Obcí se novela zákona dotkla u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Obcím připadl 1,5% podíl z celorepublikového výnosu daně. Tato část byla obci rozdělena dle počtu zaměstnanců v obci k počtu zaměstnanců v České republice. Vývoj daňových příjmů znázorňuje obr. 2.3.

Obr. 2.3 Vývoj daňových příjmů obcí v letech 2000-2007 (v mld. Kč)

Zdroj: < <http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6321985> >

2.3 Rozpočtová skladba

Rozpočtová pravidla vymezují obcím určité druhy daní, které mohou přímo plynout do jejich rozpočtů na základě daňového určení. Jedná se především o municipální a svěřené daně, tj. daně, které jsou „svěřeny“ do správy municipálního rozpočtu. Pravomoc vyměřovat municipální daně se v různých zemích liší. V některých zemích vymezuje daňové určení municipalitám řadu daní lokálního charakteru. Municipality si pak mohou vybírat, které daně jsou pro ně vhodné. Daně mohou mít fakultativní podobu (tzn. tato daň se doporučuje, aby se vybírala, ale nenařizuje se) nebo obligatorní (tj. daň, která musí být uložena a tedy i vybírána). Daňové určení může určit jako příjem místních rozpočtů i určité daně, které jsou vybírány celostátně, tzn. podle celostátně platných daňových zákonů. Což vede k tomu, že daňová pravomoc municipalit je velmi nízká anebo v horším případě není vůbec žádná.

Při vytváření daňového určení je zapotřebí respektovat určité požadavky, které jsou kladeny na systém daní. Patří sem např. stabilita daňové základny, jednoduchost daní (neboť daňová základna a i daňová sazba by měly být konstruovány zřetelně a srozumitelně, aby daňovému poplatníkovi nevznikaly zbytečné náklady, které souvisí se jejím zaplacením), zabránění daňovým únikům, nemožnost převádět daňový výnos (tzn. daně musí být vázány k dané municipalitě), efektivnost daní (systém místních daní by měl být jednoduchý, tzn. čím nižší počet daní, tím nižší náklady spojené s jejich výběrem), a v neposlední řadě neutrální (daň by měla co nejméně korigovat chování daňových poplatníků).

Systém rozpočtového určení daní pro obce je používán od roku 2001, kdy daňové příjmy obcí závisely na výnosech daní z příjmů vybraných od poplatníků se sídlem či trvalým bydlištěm na území obce, významnou roli s ním rovněž hrála vazba na celookresní daňový výnos, což způsobovalo velké rozdíly v příjmech mezi stejně velkými obcemi a výraznou nestabilitu příjmů obcí v čase. Negativním důsledkem tohoto systému byla také velká daňová konkurence mezi obcemi, neboť obce vracely podnikatelům část vybraných daní, aby je udržely na svém území.

Pro kraje však od počátku platí jiný model rozdělování. Podíl krajů na celostátním hrubém výnosu jednotlivých daní je závislý na počtu obyvatel. Koeficient stanovený zákonem odráží především počet obyvatel. V koeficientu je zohledněn také počet organizačních složek a příspěvkových organizací, které kraj přebírá od státu.

Rozdělování vychází v podstatě z kalkulace finanční náročnosti jednotlivých zařízení, která na kraje byla převedena. Což sebou přináší řadu problémů, neboť existuje určitá rozdílnost v úrovni a stavu převedeného majetku mezi kraji. S podílem zvýšení daňových příjmů na základě tohoto modelu se problémy budou stále více přirostávat (zejména v oblasti školských a zdravotnických zařízení).

Rozpočtová skladba neboli rozpočtová klasifikace zaručuje porovnatelnost příjmů a výdajů jak prostorově (mezi jednotlivými rozpočty stejné úrovně), tak časově (mezi různými období). V České republice upravuje způsob třídění všech peněžních operací

veřejných rozpočtů a mimorozpočtových fondů státu, obcí, krajů, dobrovolných svazků obcí i organizačních složek, u kterých jsou stát, obce nebo kraje zřizovatelem.¹⁶

Třídění příjmů a výdajů rozpočtu respektuje:

- zásadu jednotnosti a závaznosti - každý údaj rozpočtu má své jednoznačně identifikovatelné místo
- zásadu dlouhodobé stability třídění rozpočtu - z hlediska makroekonomických analýz, časové srovnatelnosti rozpočtů, pro analýzu plnění rozpočtů
- potřebu agregace a sumarizace s využitím principu konsolidace - zabránění několikanásobnému načítání určitých operací (např. dotací)
- zásadu srozumitelnosti na základě jasně definovaných hledisek
- zásadu kompatibility s mezinárodními statistickými standardy

Hlavním úkolem obecních i krajských úřadů je tedy zajištění dostatečných finančních prostředků, které slouží k zajišťování jak vlastní činnosti obce (např. místní dopravu, úklid, veřejné osvětlení, obecní policie apod.), tak i těch činností, které na ni deleguje stát (např. zdravotnictví, sociální péči, školství atd.). Obec na svém území je tak povinna pro své občany zabezpečit potřebný rozsah a strukturu veřejných statků. Jádrem tohoto systému je rozpočet obce (jako nejnižší složky veřejných financí).¹⁷

Rozpočet má zajistit transparentnost nakládání s finančními prostředky a zachytit dopady činnosti ÚSC na jeho finanční pozici. Úloha a obsah obecních rozpočtů je definován v zákoně č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (tzv. malá rozpočtová pravidla). Podle tohoto zákona je obecní rozpočet sestaven v třídění podle rozpočtové skladby. Obsahuje závazné ukazatele, kterými se řídí výkonné orgány obce při hospodaření podle rozpočtu, právnické osoby zřízené nebo založené v působnosti obce při svém hospodaření a další osoby, které mají být příjemci dotací nebo příspěvků z rozpočtu. Zákon už ale neobsahuje konkrétnější požadavky na strukturu a obsah obecního rozpočtu. Obecní rozpočet plní celou řadu funkcí, např. nám poskytuje informace o příjmech, výdajích, činnostech nebo cílech za daný kalendářní rok. Na rozpočet obce lze nahlížet z několika úhlu

¹⁶ PROVAZNÍKOVÁ R., *Financování měst, obcí a regionů*, str. 109

¹⁷ REKTOŘÍK J., ŠELEŠOVSKÝ J., *Příručka pro zastupitele měst a obcí*, str. 33

pohledu, jako na:

- decentralizovaný peněžní fond, v němž se soustřeďují různé druhy veřejných příjmů, které se rozdělují a používají na financování veřejných statků,
- bilanci příjmů a výdajů za rozpočtové období (kalendářní rok),
- finanční plán, podle kterého obce hospodaří v příslušném rozpočtovém období,
- právní dokument, který je schválen místním zastupitelstvem,
- nástroj k prosazování cílů obecní politiky, nástroj řízení ÚSC,
- ekonomický vztah, který souvisí se shromažďováním a rozdělováním peněžních prostředků.

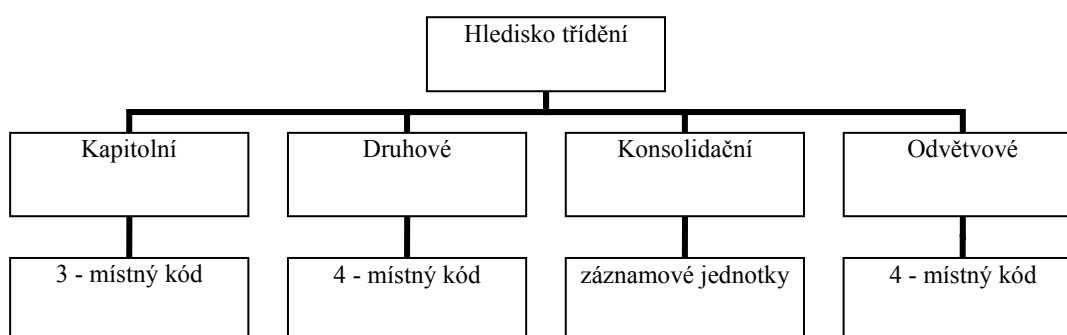
2.3.1 Druhy třídění rozpočtové skladby

Platná rozpočtová skladba využívá čtyři základní druhy třídění příjmů a výdajů.

- 1) *Kapitální třídění* je v ČR povinné pouze u státního rozpočtu. Pro územní samosprávu je toto třídění nepovinné, větší obce jej využívají, zejména ty, u kterých se obecní úřad dělí na jednotlivé odbory a kde má toto členění své opodstatnění.
- 2) *Druhovému třídění* je základní třídění. Pro obce je povinné. Toto členění používá čtyři úrovně podrobnosti, kdy nejvyšší jsou třídy (jednomístný kód, tříd je 7), další úrovní jsou seskupení položek (dvoumístný kód), podseskupení položek (třímístný kód) a nejnižší úrovní podrobnosti jsou položky (čtyřmístný kód). Všechny peněžní operace jsou tříděny do tří základních okruhů: příjmy, výdaje a tzv. financování.
- 3) *Z hlediska odvětvového* se příjmy a výdaje dělí podle odvětví. Z příjmů jsou to pouze nedaňové a kapitálové příjmy obcí, krajů a dobrovolných svazků obcí (dále jen DSO) s výjimkou příjmů ze splátek půjčených prostředků. Výdaje se dle tohoto hlediska dělí všechny. Doplnuje druhové členění tím, že poskytuje informace o tom, na jaký účel byl daný výdaj použit, příp. z jaké oblasti byly příjmy realizovány. Pro obce je povinné. I toto členění využívá čtyři úrovně podrobnosti, kdy nejvyšší úrovní jsou skupiny (6 skupin), další jsou oddíly, pododdíly a nejnižší úrovní jsou paragrafy.

4) Tzv. *konsolidační třídění* umožňuje vyloučit duplicity na základě interních transferů mezi fondy a korekci příjmů na straně jedné a korekci výdajů na straně druhé při započítávání příjmů a výdajů. Používá třímístný kód, jejímž prvkem jsou tzv. záznamové položky, které klasifikují peněžní operace pro potřeby konsolidace. Konsolidace se neprovádí průběžně, ale za určité období, zpravidla při sestavování výkazu o plnění rozpočtu. Pro obce je povinné¹⁸ (viz. obr. 2.4).

Obr. 2.4 Rozpočtová skladba v České republice

Zdroj: PEKOVÁ J., Veřejné finance – úvod do problematiky

2.3.2 Druhové třídění

Peněžní operace jsou rozděleny do tříd s podrobnějším členěním uvnitř každé třídy až na jednotlivé položky:

- třída 1 - Daňové příjmy
- třída 2 - Nedaňové příjmy
- třída 3 - Kapitálové příjmy
- třída 4 - Přijaté dotace
- třída 5 - Běžné výdaje
- třída 6 - Kapitálové výdaje
- třída 8 - Financování

¹⁸ HRABALOVÁ S., *Účetnictví územních samospráv*, str. 24

2.3.3 Daňové určení

Rozpočtová pravidla vymezují obcím určité druhy daní, které mohou přímo plynout do jejich rozpočtů na základě daňového určení. Jedná se především o municipální a svěřené daně¹⁹, tj. daně, které jsou „svěřeny“ do správy municipálního rozpočtu.

Pravomoc vyměřovat municipální daně se v různých zemích liší. V některých zemích vymezuje daňové určení municipalitám řadu daní lokálního charakteru. Municipality si pak mohou vybírat, které daně jsou pro ně vhodné. Daně mohou mít fakultativní podobu (tzn. tato daň se doporučuje, aby se vybírala, ale nenařizuje se) nebo obligatorní (tj. daň, která musí být uložena a tedy i vybírána). Daňové určení může určit jako příjem místních rozpočtů i určité daně, které jsou vybírány celostátně, tzn. podle celostátně platných daňových zákonů. Což vede k tomu, že daňová pravomoc municipalit je velmi nízká anebo v horším případě není vůbec žádná.

Při vytváření daňového určení je zapotřebí respektovat určité požadavky, které jsou kladeny na systém daní. Patří sem např. stabilita daňové základny, jednoduchost daní (neboť daňová základna a i daňová sazba by měly být konstruovány zřetelně a srozumitelně, aby daňovému poplatníkovi nevznikaly zbytečné náklady, které souvisí se jejím zaplacením), zabránění daňovým únikům, nemožnost převádět daňový výnos (tzn. daně musí být vázány k dané municipalitě), efektivnost daní (systém místních daní by měl být jednoduchý, tzn. čím nižší počet daní, tím nižší náklady spojené s jejich výběrem), a v neposlední řadě neutrální (daň by měla co nejméně korigovat chování daňových poplatníků²⁰).

Systém rozpočtového určení daní pro obce je používán od roku 2001, kdy daňové příjmy obcí závisely na výnosech daní z příjmů vybraných od poplatníků se sídlem či trvalým bydlištěm na území obce, významnou roli s ním rovněž hrála vazba na celookresní daňový výnos, což způsobovalo velké rozdíly v příjmech mezi stejně velkými obcemi a výraznou nestabilitu příjmů obcí v čase. Negativním důsledkem tohoto systému byla také velká daňová konkurence mezi obcemi, neboť obce vracely podnikatelům část vybraných daní, aby je udržely na svém území.

¹⁹ Daňová teorie definuje svěřené daně jako daně vybírané podle celostátně platných daňových zákonů, jejichž výnos plyne přímo do rozpočtů obcí.

²⁰ PEKOVÁ J., *Veřejné finance – úvod do problematiky*, str. 247

2.4 Obec Oskava

Obec Oskava leží v okrese Šumperk podél horního toku stejnojmenné řeky, v hluboce zaklesnutém údolí, které je obklopeno kopci Hraběšické hornatiny. Od okresního města Šumperk je vzdálena 25 km²¹. Katastr o rozloze 6 715²² hektarů pokrývají do značné míry lesy a kopce s velkými výškovými rozdíly. Oskavu tvoří místní části: Třemešek, Bedřichov a Mostkov. Žije zde ve 460²³ domech celkem 1463²⁴ obyvatel. V obci jsou nově vybudovány inženýrské sítě - vodovod, kanalizace a plynofikace obce. Obec má vytvořeny podmínky pro výstavbu rodinných domů. Z veřejných zařízení se v obci nachází základní škola, mateřská škola, zdravotní středisko, pošta. V rámci rozvoje podnikatelské činnosti je v obci několik prodejen potravin, pohostinství, prodejna masa, výrobní knedlíků, kadeřnictví, kosmetický salon, autodoprava, autoopravna, několik rekreačních objektů a dva dětské tábory (viz. Obr. 2.6. v Příloze).

Ze složek a organizací v obci funguje Myslivecké sdružení, Český zahrádkářský svaz, Tělovýchovná jednota a Jednotka sboru dobrovolných hasičů. Obec je od roku 2001 součástí Mikroregionu Uničovsko.²⁵

V několika posledních letech se obec Oskava potýká s problémem, který jí nastal poté, co bývalé zastupitelstvo ve volebním období 1992 -1996 schválilo ručitelství závazek podnikatelskému subjektu při stavbě objektu k podnikání obecním majetkem obce Oskava. Nejednalo se o místního občana, přesto zastupitelé obce na svém zasedání rozhodli v projednávané žádosti kladně a podnikateli vyhověli. Tento podnikatel ovšem svým závazkům vůči bankovní instituci nedostál a banka požadovala plnění závazků vzniklých z nedodržování podmínek úvěrové smlouvy dlužníkem po ručitelství subjektu. Obec Oskava se snažila situaci vyřešit tak, aby měla co nejmenší negativní vliv na chod obce, ovšem za cenu postupného zadlužování. Obec Oskava nyní nedisponuje téměř žádným majetkem a ten, který má, je zastaven ve prospěch věřitelů. Z tohoto důvodu nelze ze strany obce podnikat větší investiční záměry a obec je silně závislá na daňových příjmech.

²¹ Zdroj: www.ou-oskava.cz

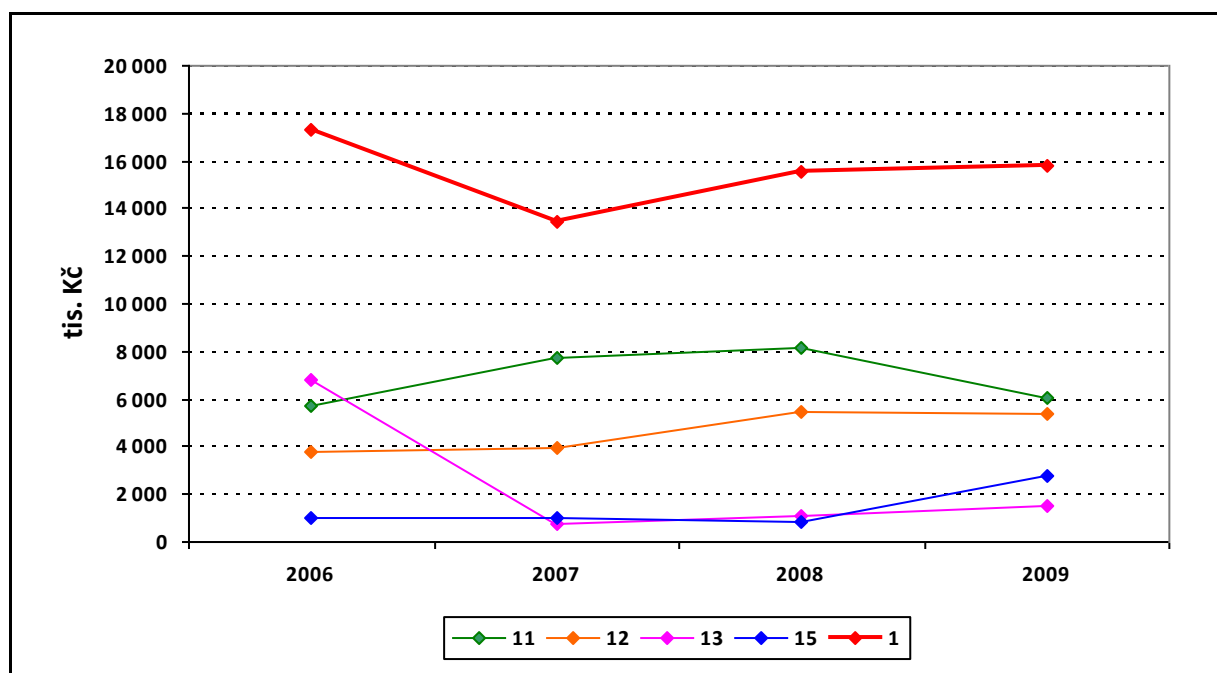
²² Zdroj: www.ou-oskava.cz

²³ Zdroj: www.ou-oskava.cz

²⁴ Zdroj: www.ou-oskava.cz

²⁵ Zdroj: www.ou-oskava.cz

Obr. 2.5 Vývoj daňových příjmů obce Oskava v letech 2006 -2009

Zdroj: www.ou-oskava.cz

2.4.1 Daňové příjmy obce Oskava v roce 2006 dle jednotlivých seskupení položek²⁶

V roce 2006 disponovala obec Oskava těmito daňovými příjmy, které znázorňuje obr. 2.5:

- Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů, kam řadíme daně z příjmů, činily částku 5 721 615,79 Kč.
- Daně ze zboží a služeb v tuzemsku, které obsahují DPH, vynesly obci Oskava částku 3 796 032,- Kč.
- Daně a poplatky z vybraných činností a služeb, kam patří všechny poplatky vybírané obcí, byly ve výši 6 777 750,- Kč. Největší položku v tomto seskupení tvoří položka 1343 - poplatek za užívání veřejného prostranství ve výši 6 142 830,- Kč. V tomto roce proběhla v obci výstavba inženýrských sítí a tato položka byla naplněna příjmem z poplatků inkasovaných od dodavatelských organizací.
- Majetková daň, obsahující daň z nemovitosti, činila 982 634,- Kč.

Celkové daňové příjmy obce činily v roce 2006 částku 17 278 031,79 Kč.

²⁶ Zdroj: www.ou-oskava.cz

2.4.2 Daňové příjmy obce Oskava v roce 2007 dle jednotlivých seskupení položek²⁷

V roce 2007 naplnila obec Oskava rozpočet v oblasti daňových příjmů takto (viz tab. 2.3):

- Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů činily částku 7 706 914,21 Kč. Více jak dvojnásobné navýšení oproti roku 2006 sledujeme u daně z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti a u daně z příjmu právnických osob za obce.
- Daně ze zboží a služeb v tuzemsku - výše daně z přidané hodnoty vzrostla proti roku 2006 o necelých 200.000,- Kč na částku 3 973 607,- Kč.
- Daně a poplatky z vybraných činností a služeb vykazovaly v tomto roce částku 777 014,56 Kč. Prudký pokles příjmů proti roku 2007 způsobil příjem z poplatku za užívání veřejného prostranství, který činil v roce 2007 částku 15 895,- Kč. V roce 2006 činila výše příjmu z tohoto poplatku částku 6 142 830,- Kč.
- Majetková daň byla v roce 2007 vykázána ve výši 1 001 921,01 Kč.

Celkové daňové příjmy v roce 2007 činily 13 459 456,78 Kč a znázorněny jsou v tab. 2.3.

²⁷ Zdroj: www.ou-oskava.cz

Tab. 2.3 Daňové příjmy obce Oskava v letech 2006 - 2007

	daňové příjmy obce Oskava	rok 2006	rok 2007
1111	Daň z příj. fyz.osob ze záv.činnosti a fun.pož.	2 072 917,34	2 284 328,21
1112	Daň z příjmu fyz.osob ze samost. výděl.činnosti	512 705,42	1 139 058,27
1113	Daň z příjmů fyzických osob z kapitál.výnosů	120 161,19	144 447,93
111	Daně z příjmů fyzických osob	2 705 783,95	3 567 834,41
1121	Daň z příjmů právnických osob	2 351 531,84	2 623 239,80
1122	Daň z příjmu právnických osob za obec	664 300,00	1 515 840,00
112	Daně z příjmů právnických osob	3 015 831,84	4 139 079,80
11	Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	5 721 615,79	7 706 914,21
1211	Daň z přidané hodnoty	3 796 032,00	3 973 607,00
121	Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	3 796 032,00	3 973 607,00
12	Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	3 796 032,00	3 973 607,00
1332	Poplatky za znečištění ovzduší	7 000,00	13 500,00
1334	Odvody za odnětí půdy ze zem.půdního fondu	191,00	0,36
1335	Poplatky za odnětí pozemků plnění funkcí lesa	75,00	332,20
1337	Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	542 144,00	671 101,00
133	Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	549 410,00	684 933,56
1341	Poplatek ze psů	27 290,00	28 247,00
1343	Poplatek za užívání veřejného prostranství	6 142 830,00	15 895,00
1344	Poplatek ze vstupného	16 900,00	10 450,00
1345	Poplatek z ubytovací kapacity	18 550,00	12 190,00
134	Místní poplatky z vybraných činností a služeb	6 205 570,00	66 782,00
1361	Správní poplatky	22 770,00	25 299,00
136	Správní poplatky	22 770,00	25 299,00
13	Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	6 777 750,00	777 014,56
1511	Daň z nemovitostí	982 634,00	1 001 921,01
151	Daně z majetku	982 634,00	1 001 921,01
15	Majetkové daně	982 634,00	1 001 921,01
1	Daňové příjmy (součet za třídu 1)	17 278 031,79	13 459 456,78

Zdroj: www.ou-oskava.cz

3. Daňové příjmy obce Oskava v letech 2008 - 2009

Významný propad daňových příjmů malých obcí, jakož i dopady některých změn vyplývajících ze zákona o stabilizaci veřejných rozpočtů a ze změn daňových zákonů, vedly k rozsáhlé diskusi o problematice rozpočtového určení daní (RUD). Odezvou byla poměrně zásadní novela zákona o rozpočtovém určení daní, která byla publikována jako zákon²⁸ s účinností od 1. ledna 2008.

²⁸ Zákon č. 377/2007 Sb. ve znění pozdějších předpisů.

3.1 Vývoj daňových příjmů od roku 2008

Cílem novely bylo odstranění problematických oblastí dosavadního RUD, zejména však té, která se týkala nerovnoměrného rozdělení daňového výnosu na obyvatele mezi obcemi. Novela zohlednila skutečnost, že výdaje obcí nejsou závislé jen na počtu obyvatel, ale i na řadě dalších faktorů (zejména rozloze a poloze obce, struktuře osídlení, infrastruktury, kvalitě služeb a občanské vybavenosti). Novela rozšířila doposud platné základní kritérium (počet obyvatel upravený koeficientem dle velikostní kategorie obce) o kritéria nová:

- kritérium celkové výměry obce - váha 3 %.
- kritérium prostého počtu obyvatel obce - váha 3 %.
- modifikace stávajícího kritéria (koeficienty postupných přechodů a násobky postupných přechodů počtu obyvatel obce dle velikostních kategorií) - váha 96 %.

Ke zmírnění dopadů plynoucích z přechodu na nový způsob přerozdělení sdílených daňových příjmů a k posílení daňových příjmů zejména malých obcí došlo ke zvýšení podílu obcí na sdílených daních z 20,59 % na 21,04 %²⁹, jak znázorňuje obr. 2.5.

Jelikož každá z 6 248 obcí ČR má rozdílné geografické, demografické, ekonomické a sociální podmínky, lze jen velmi obtížně stanovit model optimálního financování obcí. Ministerstvo financí ČR zadalo nezávislému subjektu (akademickému pracovišti) zpracování "Analýzy financování výkonu státní správy a samosprávy územních samosprávných celků", která měla potvrdit, zda stávající systém financování územní státní správy a samosprávy odpovídá potřebám územně správních celků, popřípadě je-li ho potřeba změnit a jakým způsobem.

Závěrečná zpráva výzkumného úkolu obsahuje návrhy na možné úpravy RUD. Celá zpráva se tak dělí v principu na dvě části. V první části (A) je možno získat souhrnnou informaci o závěrech kvalitativních i kvantitativních (dotazníkové šetření a řízené rozhovory) výzkumů. Závěry základní analýzy výdajů obcí zde nejsou samostatně uváděny, protože jsou základem pro návrhovou kapitolu č. 2. Dále obsahuje návrhovou část, která se člení na vlastní návrh rozpočtového určení daní obcím, na návrhy řešení přenesené působnosti a na další

²⁹ PROVAZNÍKOVÁ R., *Financování měst, obcí a regionů*, str. 141

principy a kritéria, která byla v průběhu výzkumů zvažována vč. určení jejich hlavních kladů a záporů při případné zakomponování do systému RUD. Závěr části A obsahuje doporučení na další výzkumy.³⁰

3.1.1 Daňové příjmy obce Oskava v roce 2008 dle jednotlivých seskupení položek³¹

V roce 2008 byly daňové příjmy obce Oskava vykázány takto:

- Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů činily v roce 2008 částku 8 186 263,47 Kč. V roce 2008 došlo ke zvýšení podílu obcí na sdílených daních z 20,59 % na 21,04 %, což se projevilo nárůstem proti roku 2007 o necelých 500 tisíc Kč.
- Daně ze zboží a služeb v tuzemsku ve výši 5 458 352,39 Kč. Zde byl již nárůst proti roku 2007 markantní a činil cca 1.500 tisíc Kč.
- Daně a poplatky z vybraných činností a služeb činily v roce 2008 částku 1 067 988,- Kč. Zde nedošlo novelou zákona k žádné změně, neboť výši poplatků si určuje obec sama.
- Majetková daň byla v roce 2008 vykázána ve výši 841 585,87 Kč.

Celkové daňové příjmy obce činily v roce 2008 částku 15 554 189,73 Kč a zaznamenaly nárůst proti roku 2007 o 2 miliony Kč.

³⁰ Zdroj: http://www.smscr.cz/content/soubory/RUD/00046_090216_analyza.pdf.

³¹ Zdroj: www.ou-oskava.cz

3.1.2 Daňové příjmy obce Oskava v roce 2009 dle jednotlivých seskupení položek

V roce 2009 naplnila obec Oskava rozpočet v daňových příjmech takto:

- Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů činily v roce 2009 částku 6 041 204,07 Kč. I když v tomto roce zůstal koeficient pro výpočet sdílených daní stejný, částka této daně byla proti roku 2008 o více než 2 miliony Kč nižší. Pokles příjmů se projevil ve všech položkách tohoto seskupení položek.
- Daně ze zboží a služeb v tuzemsku byly v roce 2009 vykázány ve výši 5 403 873,52 Kč, což je cca stejná částka jako v roce 2008.
- Daně a poplatky z vybraných činností a služeb činily v roce 2009 částku 1 511 256,- Kč. Nárůst byl zaznamenán u poplatku za užívání veřejného prostranství, neboť v tomto roce obec Oskava prováděla rekonstrukci komunikací.

- Majetková daň v roce 2009 ve výši 2 808 168,55 Kč. V tomto roce obec Oskava obecně závaznou vyhláškou dvojnásobně navýšila koeficient pro výpočet daně z nemovitosti, čímž byl výnos této daně proti roku 2008 více než trojnásobný.

Celkové daňové příjmy obce Oskava činily v roce 2009 částku 15 764 502,14 Kč (viz tab. 3.1).

Tab. 3.1 Daňové příjmy obce Oskava v letech 2008 - 2009

	daňové příjmy obce Oskava	rok 2008	rok 2009
1111	Daň z příj.fyz.osob ze záv.činnosti a fun.pož.	2 588 932,80	2 436 588,35
1112	Daň z příjmu fyz.osob ze samost. výděl.činnosti	712 899,47	396 033,74
1113	Daň z příjmů fyzických osob z kapitál.výnosů	220 944,75	203 007,41
111	Daně z příjmů fyzických osob	3 522 777,02	3 035 629,50
1121	Daň z příjmů právnických osob	3 791 566,45	2 590 274,57
1122	Daň z příjmu právnických osob za obce	871 920,00	415 300,00
112	Daně z příjmů právnických osob	4 663 486,45	3 005 574,57
11	Daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů	8 186 263,47	6 041 204,07
1211	Daň z přidané hodnoty	5 458 352,39	5 403 873,52
121	Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku	5 458 352,39	5 403 873,52
12	Daně ze zboží a služeb v tuzemsku	5 458 352,39	5 403 873,52
1332	Poplatky za znečišťování ovzduší	16 500,00	9 500,00
1334	Odvody za odnětí půdy ze zem.půdního fondu	426,00	190,00
1335	Poplatky za odnětí pozemků plnění funkcí lesa	74,00	75,00
1337	Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	647 520,00	665 626,00
133	Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	664 520,00	675 391,00
1341	Poplatek ze psů	27 233,00	26 012,00
1342	Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt	0,00	22 760,00
1343	Poplatek za užívání veřejného prostranství	332 110,00	684 650,00
1344	Poplatek ze vstupného	300,00	300,00
1345	Poplatek z ubytovací kapacity	12 030,00	75 910,00
134	Místní poplatky z vybraných činností a služeb	371 673,00	809 632,00
1361	Správní poplatky	31 795,00	26 233,00
136	Správní poplatky	31 795,00	26 233,00
13	Daně a poplatky z vybraných činností a služeb	1 067 988,00	1 511 256,00
1511	Daň z nemovitostí	841 585,87	2 808 168,55
151	Daně z majetku	841 585,87	2 808 168,55
15	Majetkové daně	841 585,87	2 808 168,55
1	Daňové příjmy (součet za třídu 1)	15 554 189,73	15 764 502,14

Zdroj: www.ou-oskava.cz

4. Komparace daňových příjmů ve vybraných letech

V předchozích dvou kapitolách byly popsány daňové příjmy obce Oskava v jednotlivých letech. Obsah této kapitoly je shodný s cílem této práce a to pomocí komparativní metody jejich srovnání.

4.1 Komparace daňových příjmů před novelou zákona a po novele v dani z příjmů, zisku a kapitálových výnosů

Novelou zákona došlo k posílení daňových příjmů zejména malých obcí zvýšením podílu obcí na sdílených daních z 20,59 % na 21,04 %.³²

V příjmech obce Oskava se tato změna projevila navýšením příjmů v dani z příjmů právnických hned v prvním roce změny o 500 000,- Kč, ovšem v roce 2009 příjem z této daně poklesl o 1 600 000,- Kč. Nelze jednoznačně určit, zda na výkyvy ve výši daňových příjmů v této oblasti měla vliv změna, která se týkala zvýšení podílu obcí na sdílených daních, jelikož v roce 2009 výrazně klesly daňové příjmy obce Oskava v této oblasti.

4.2 Komparace daňových příjmů před novelou zákona a po novele v dani ze zboží a služeb v tuzemsku.

I v tomto seskupení položek došlo novelou zákona k posílení daňových příjmů zejména malých obcí zvýšením podílu obcí na sdílených daních z 20,59 % na 21,04 %.³³

Daň z přidané hodnoty, která je jedinou položkou této skupiny položek vzrostla po novele zákona o ROD o více než 1 500 000,- Kč. Zvýšení podílu obcí na sdílených daních se kladně projevilo v rozpočtu obce Oskava v dani ze zboží a služeb v tuzemsku.

4.3 Komparace daňových příjmů před novelou zákona a po novele v dani a poplatcích z vybraných oblastí a služeb

Zde neměla novela zákona ROD žádný vliv na změnu, neboť všechny poplatky si určuje obec sama formou obecně závazné vyhlášky. Příjmy v jednotlivých letech naplňují rozpočet obce velmi rozdílně. Např. v roce 2006 prováděla obec Oskava plynofikaci a kanalizaci. Poplatkem za užívání veřejného prostranství si naplnila položku rozpočtu oproti minulým rokům více než 30násobně.

³² PROVAZNÍKOVÁ R., *Financování měst, obcí a regionů*, str.141

³³ PROVAZNÍKOVÁ R., *Financování měst, obcí a regionů*, str.141

4.4 Komparace daňových příjmů před novelou zákona a po novele v majetkových daních

Změna v dani z nemovitosti se projevila až v roce 2009. V tomto roce došlo dle novely k možnosti použití koeficientu pro navýšení daně z nemovitosti samotnou obcí formou obecně závazné vyhlášky. Obec Oskava tuto možnost využila a v roce 2009 dvojnásobně navýšila koeficient. Příjem daně z nemovitosti byl v tomto roce pro obec trojnásobně vyšší než v předchozích letech a dosáhl částky 2 808 tisíc Kč (viz obr.4.1 v Příloze).

5. Závěr

System alokace daňových příjmů na úrovni obce vycházel z rozpočtových pravidel platných od roku 1993. Jak se postupně ukázalo, tento systém se dostával do konfliktu s některými zásadami platnými pro optimální alokační systém. Jednalo se především o požadavky na stabilní daňový výnos a o „spravedlivější“ rozdělení výnosů z daní. A právě vazba daňového výnosu na celookresní výnos (která způsobovala velké meziokresní rozdíly v daňových příjmech obcí, spekulativní praktiky obcí při získávání trvalého bydliště podnikatelů a rozdílná dynamika územních rozpočtů a státního rozpočtu) vedly k přijetí změny RUD, která platila v období 1996 – 2000.

Rok 2001 byl prvním rokem, kdy daňové příjmy byly do rozpočtů obcí rozdělovány podle nového zákona č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení výnosu některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům. Tento zákon zcela změnil principy rozdělení daňových příjmů mezi jednotlivé obce a od roku 2002 také krajů. Od roku 2002 začaly na celostátním sdíleném výnosu participovat i kraje (3,1 %), každý z těchto krajů má stanovené procento, které je uvedeno v příloze zákona o RUD. V roce 2005 došlo k další novele zákona, která zvýšila pouze procentní podíl krajů na 8,92 %, ale daňových příjmů obcí se nedotkla.

I když zákon odstranil řadu negativ předešlého systému, přesto měl řadu nedostatků. Tento systém rozděloval celkový výnos tří hlavních daní (daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob a DPH) mezi obce pouze na základě počtu obyvatel obce s využitím koeficientů, které byly každoročně upravovány Ministerstvem financí po dohodě s Českým statistickým úřadem. Vznikl určitý tlak na nejmenší obce k jejich slučování. Obec neměla jinou možnost jak ovlivnit daňové příjmy, než změnou počtu obyvatel. V následujících letech bylo učiněno několik návrhů, jak tento zákon novelizovat a zlepšit tak financování územně samosprávných celků.

Po sedmi letech se novelou zákona o rozpočtovém určení daní (s účinností od 1. ledna 2008) změnila některé parametry pro obce tak důležité právní normy. Zvyšuje se podíl obcí na sdílených daních (z 20,59 % na 21,4 %) a je nutno k tomu dodat, že to je v historii tohoto systému financování poprvé. Novela zásadně změnila způsob výpočtu

konkrétního podílu každé obce na sdílených daních. Zejména šlo o snížení počtu velikostních kategorií odstraněním (tolik kritizovaných) tzv. skokových přechodů mezi kategoriemi, zavedením koeficientů postupných přechodů. Dále zavádí, ač s nízkou váhou některá nová kritéria rozdělování, jako rozlohu obce (váha 3 %), prostý počet obyvatel (váha 3 %) a je ponechán počet obyvatel upravený koeficienty velikostních kategorií obcí (váha 94 %). Pozitivní zprávou je i fakt, že systém rozdělování výnosu sdílené daně nejvíce přináší velkému počtu malých obcí, které si již řadu let stěžují na finanční diskriminaci. Přidáno dostávají i ostatní obce (dle vyšší velikostní kategorie), i když ne tolik jako ty nejmenší.

Cílem této práce byla analýza příjmů obce Oskava s ohledem na změny rozpočtového určení daní a vývoj daňových příjmů obce Oskava v letech 2006 – 2009. Změny zákona o RUD se projeví i v daňových příjmech obce Oskava. Obzvláště u daně z nemovitostí došlo

k nárůstu, neboť novelou zákona o RUD si obec Oskava navýšila koeficient pro výpočet daně. Příjmy obce Oskava tak v roce 2008 vzrostly téměř trojnásobně. Výrazné navýšení u dalších daňových příjmů obce nebylo zjištěno. Analýzou a porovnáním daňových příjmů v jednotlivých letech 2006 - 2009 nelze jednoznačně určit, jaký vliv na výši daňových příjmů obce Oskava měla novela zákona o ROD a jak dalece zasáhly ostatní makroekonomické i mikroekonomické vlivy.

Seznam literatury

1. Knižní publikace

HRABALOVÁ S., *Teorie a praxe rozvoje měst a obcí*, Brno: Masarykova univerzita, 2004. 93 s. ISBN 80-210-3356-8.

KUBÁTOVÁ K., *Daňová teorie a politika*, 5. aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer, 2010. 275 s. ISBN 978-80-7357-574-8.

PEKOVÁ J., *Veřejné finance. Úvod do problematiky*, 2. vyd. Praha: ASPI Publishing, 2002. 453 s. ISBN 80-86395-19-7.

PROVAZNÍKOVÁ R., *Financování měst, obcí a regionů*, 2. aktualiz. vyd. Praha: GRADA, 2009. 304 s. ISBN 978-80-247-2789-9.

REKTORÍK J.; ŠELEŠOVSKÝ J. a kolektiv, *Příručka pro zastupitele měst a obcí*, Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1999. 174 s. ISBN 80-210-2254-X.

ŠELEŠOVSKÝ J.; JAHODA R., *Veřejné finance v ČR a EU*, Brno: DSO, 2005. 158 s. ISBN 80-210-3410-6.

ŠIROKÝ, J. *Daně v Evropské Unii*, 4. aktualiz. vyd. Praha: Linde, 2010. 351 s. ISBN 978-80-7201-799-7.

VANČUROVÁ, A.; LÁCHOVÁ, L. *Daňový systém ČR 2010*. 10. vyd. Praha: VOX, 2010. 355 s. ISBN 978-80-863324-86-9.

2. Internetové zdroje:

Obec Oskava [online] 2011 [cit. 2011-03-02]. Ekonomika obce. Dostupné z WWW: http://www.ou-oskava.cz/zobraz_dok.asp?u=11314&id_org=11314&id_ktg=5&p1=1340

Aris [online] 2011 [cit. 2011-03-05]. Prezentace údajů. Dostupné z WWW: <http://www.info.mfcr.cz/cgi-bin/aris/iariususc/charakteristika.pl?ico=303101>

Deník veřejné správy [online] 2011 [cit. 2011-01-22]. Dostupné z WWW: <http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6321985%3E>

Seznam zkratk

DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPPO	Daň z příjmů právnických osob
RUD	Rozpočtové určení daní
ZDP	Zákon o daních z příjmů
ZO	Zákon o obcích

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Šumperku dne: 9. května 2011

.....

jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Mostkov 69, 788 01 Oskava

Seznam příloh

Příloha č. 1: Obr. 2.6 Základní informace o obci Oskava

Příloha č. 2: Obr. 4.1 Celostátní rozdělení daní

Obr. 2.6 Základní informace o obci Oskava

Název subjektu: Obec Oskava

Základní informace

Statut: Obec
 ZUJ: 540544
 Obec s pověřeným obecním úřadem: Ne
 Obec s rozšířenou působností: Ne
 Okres: Šumperk
 Kraj: Olomoucký
 Oblast: Střední morava
 IČ: 303101
 Počet obyvatel: 1410
 Počet zaměstnanců k 1.12.2009: 305
 Výměra: 7037 ha

Obec

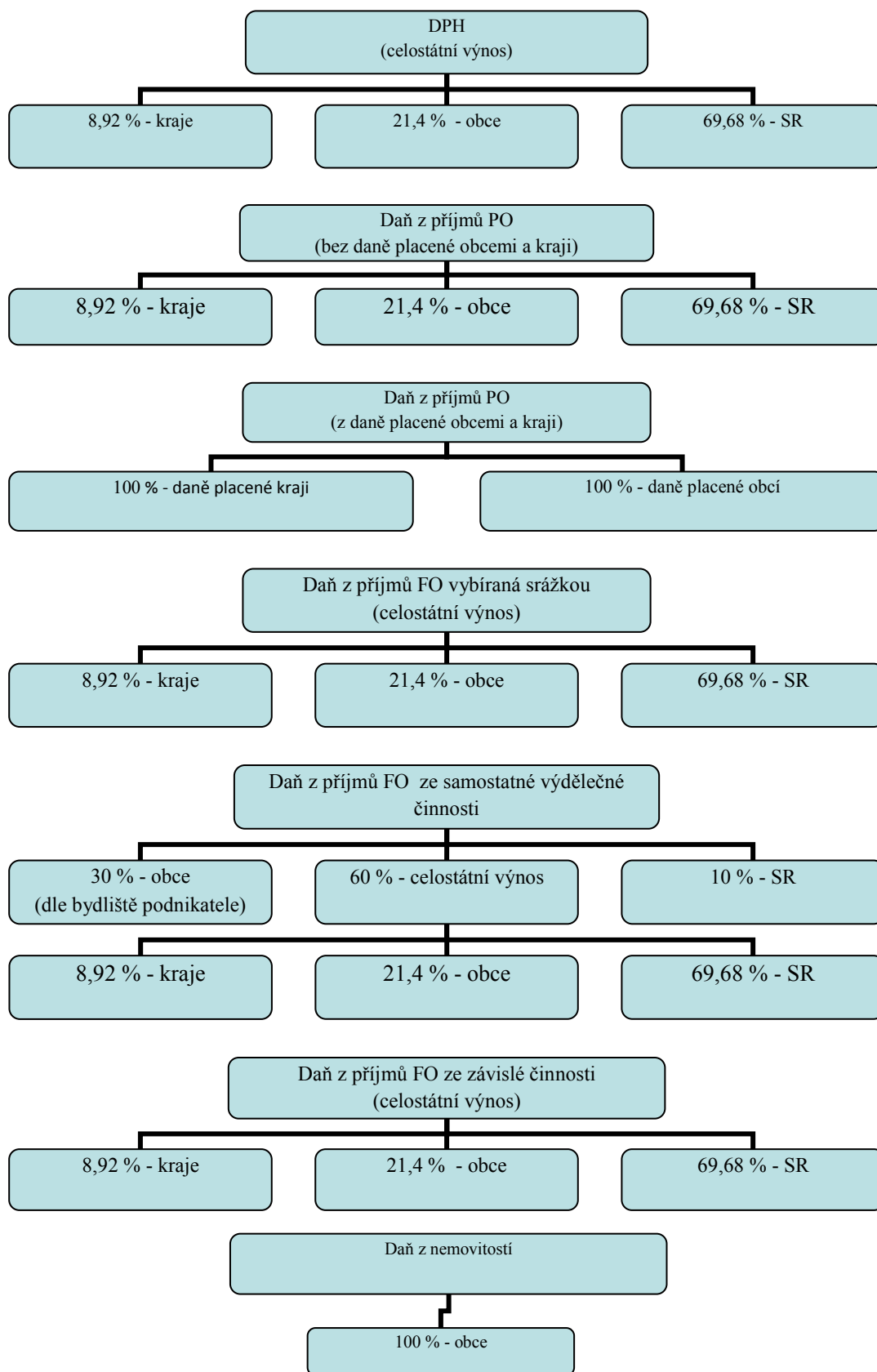
Ulice: čp. 112
 PSČ: 78801
 Pošta: Oskava
 Telefon: 583233554
 Fax: 583233556
 E-mail: podatelna@ou-oskava.cz
 Internet: <http://www.ou-oskava.cz>

Obecné informace

Pošta:	Ano		Plynovod:		Ano		Ano		Ano		Ano	
	Ano		Kanalizace:		Ano		Ano		Ano		Ano	
Policie:	Ano		Vodovod:		Ano		Ano		Ano		Ano	
Zdravotnické zařízení:	Ano		Ano		Ano		Ano		Ano		Ano	
Bilance (tis. Kč)	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
1. Daňové příjmy:	5 426,98	5 558,72	6 146,72	5 916,59	8 539,95	10 037,91	10 721,44	9 555,75	10 655,26	17 278,03	13 459,47	15 554,19
2. Nedaňové příjmy:	1 161,17	2 216,77	2 484,07	3 654,88	3 065,13	3 238,89	2 559,44	1 353,03	1 730,22	1 239,62	1 104,85	376,03
3. Kapitálové příjmy:	237,95	65,22	178,14	3 742,89	2 090,85	2 254,39	1 656,88	1 955,24	6 349,62	6 761,13	4 442,37	2 860,92
4. Přijaté dotace:	11 814,5	5 202,16	5 865,46	3 709,31	1 098,51	3 267,5	6 490,45	7 180,87	12 007,5	23 762,73	1 515,51	1 063,0
Příjmy celkem:	18 640,59	13 042,87	14 674,39	17 023,67	14 794,45	18 798,69	21 428,21	20 044,89	30 742,6	49 041,51	20 522,2	19 854,14
5. Běžné výdaje:	6 002,96	6 594,94	7 134,21	6 957,64	10 321,24	10 676,98	18 089,68	16 120,48	16 109,37	12 730,25	25 506,03	13 769,15
6. Kapitálové výdaje:	23 895,01	13 074,5	14 617,18	9 704,67	3 442,52	5 060,52	1 289,92	1 434,53	14 120,57	29 330,19	1 829,5	4 528,39
Výdaje celkem:	29 897,97	19 669,44	21 751,39	16 662,31	13 763,76	15 737,5	19 379,6	17 555,01	30 229,94	42 060,44	27 335,53	18 297,54
Saldo příjmů a výdajů:	-11 257,38	-6 626,57	-7 077,0	361,37	1 030,69	3 061,19	2 048,61	2 489,88	512,66	6 981,07	-6 813,33	1 556,6
Bilance (tis. Kč)	2009											
1. Daňové příjmy:	15 764,5											
2. Nedaňové příjmy:	494,78											
3. Kapitálové příjmy:	967,57											
4. Přijaté dotace:	546,6											
Příjmy celkem:	17 773,45											
5. Běžné výdaje:	17 065,29											
6. Kapitálové výdaje:	869,29											
Výdaje celkem:	17 934,58											
Saldo příjmů a výdajů:	-161,13											
Počet osob	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Počet obyvatel:	1 700	1 707	1 686	1 676	1 676	1 672	1 471	1 456	1 449	1 437	1 420	1 419
Počet zaměstnanců:	není	není	není	není	473	385	357	324	343	341	305	273
Počet osob	2009											
Počet obyvatel:	1 410											
Počet zaměstnanců:	296											

Zdroj: www.ou-oskava.cz

Obr. 4.1 Celostátní rozdělení daní

Zdroj: PROVAZŇKOVÁ R., *Financování měst, obcí a regionů*